

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—.

"TABOR" izhaja vsak dan, razen
nedelje in praznikov, ob 18. uri
datumom naslednjega dne ter stane
mesечно po pošti D 10—, na in-
stancem D 18—, dostavljen na dom
D 11—, na inštalacijo D 10—.
Inzerati po dogovoru.
Naslova se pri uporabi "TABORA"
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Postnina plačana v gotovini.

Cena današnje številke 1 Din.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4. I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
OPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4. pritišče dno. Tele-
fon št. 24. — SHS postročkovni
režim št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
opira. — Rokopisi se ne vračajo.

Naslov

Maribor, nedelja 27. septembra 1925.

Leto: VI. — Številka: 219.

Zaključek zasedanja Društva narodov

ZENEVA, 26. sept. Danes se svečano zaključilo redno jesensko zasedanje Zveze narodov. Minister zunanjih zadev dr. Ninčić odputuje po končani seji v Pariz. Potovanje je zasebnega značaja. Kot preds. III. komisije je priredil dr. Ninčić včeraj večer banket, katerega so si udeležili: predsednik 6 komisije, Dan-
durant, švicarski odposlanik Motter, bulgarski zunanji minister Kalfov, ogrski odposlanik general Tanzosz in perzijski princ Arfa.

Stjepan Radić bo odpotoval v Curih, kjer se bo sestal z voditelji švicarske kmečke stranke. V Curihu bo tudi pri-
kmečki koncertu pevkega društva "Kolo" iz Zagreba. Koncert, ki se vrši dne 28. t. m. je popolnoma jugoslovans-
kega značaja. Nato potuje Radić v Pa-
riz.

Položaj v Beogradu

BEograd, 26. sept. Potrjujejo se ve-
sti, da se bo ministrijski predsednik Pa-
šić vrnil v Beograd šele dne 6. oktobra;
pred tem časom tudi ni pričakovati kra-
ljevega povratka.

V političnem oziru ni v Beogradu nič
novega. Napetost med radikali in radi-
čevci še traja, vendar pa je vladni tisk
jako optimističen in naglašja, da je se-
danja vlada popolnoma stabilna.

LJUBLJANA, 26. sept. Prometni mi-
nister Ante Radojevič je izjavil časnika-
rjem, da njegovo potovanje v Monte
Carlo nima političnega značaja. Potuje
k min. predsedniku v važnih resortnih
zadevah. Minister Radojevič je prispel v
Ljubljano danes ob 14. uri. Sprejel ga
je železniški ravnatelj dr. Borko. Nato
je takoj nadaljeval potovanje v Monte
Carlo.

Pred kongresom jugoslov. novinarjev

BEograd, 26. sept. Danes zjutraj ob
petih je odpotovala s posebnim vlakom
v Skoplje 120 časnikarjev na kongres, ki
bo jutri svečano odprt. V Skoplju so
prirediteli udeležencem kongresa, ki so
prispeli danes opoldan, časten sprejem.

Manevri naše vojne mornarice

Ob navzočnosti kraljeve dvojice v Divcu

BEograd, 26. sept. Po vesteh iz Div-
ca so se vršili včeraj dopoldne veliki po-
morski manevri jugoslov. vojne morna-
rice. V luki v Divcu je bila zasidrana
vsa naša mornarica in je pričakovala
prihoda kraljeve dvojice. Kralj se je
pripeljal na parniku "Velevita", kraljica
na "Karadjordje", spremstvo pa na "Sit-
lice".

Ob 8. uri so vse ladje odplule na od-
prto morje. Kralj je prisostvoval ves do-
poldan manevrom, ki so jih izvajali torpe-
dno čolna, torpedi in rušilci torpedov.
Opoldan je bil v oficirskem domu v
Divcu banket. Popoldne se je kralj dvi-
gnil na hidroplani v zrak in se po krat-
ki vožnji vrnil v pristanišče. Kraljeva
dvojica je prenočila v kajutah parnika
"Karadjordje". Danes zjutraj sta odpo-
tovala kralj in kraljica s svito in v
spremstvu mornarice v Kotor.

Justifikacija v Sofiji

BEograd, 26. sept. Po vesteh iz So-
fije sta bila včeraj justifikirana komu-
nista Gradinarov in Nikolov, ker sta na-
padla neko pošto.

BORZA

CURIH, (Avala) 26. septembra. (Izv.)
Pariz 24.52, Beograd 9.20, London 25.10 1/4
Berlin 123.20, Praga 15.35, Milan 21.05,
New York 518.10, Dunaj 73, Brüssel 22.65,
Budimpešta 0.00725.

ZAGREB, (Avala) 26. sept. Pariz 267 1/4
— 268, Curih 1089, London 273 1/4 — 283 1/4,
Dunaj 7.93 — 7.93 1/4, Praga 167 — 167 1/4 Trst
228 — 228.50, New York 56.32 1/4 — 56.35.

Prebivalstvu Maribora in mariborske oblasti!

Veliki zgodovinski dogodki, ki so izpremenili zemljevid Evrope in začrtali razvoj mnogih narodov nova pota izgubljajo počasi živo neposrednost in tonejo v pozabljenje. Nove razmere, novi dogodki stopajo pred nas. Tudi dragoceno, s krvjo in težkimi žrtvami odkupljeno osvobodjenje in ujedinjenje našega naroda dobiva vedno bolj zgodovinski značaj. Tako, kakor je ljudstvo opevalo ju-
naške boje naših očetov, slavo naših narodnih junakov in trpljenje naših mu-
čencev, tako bo opevalo tudi dobo, ki smo jo mi doživeli, ki pa se bo nastopajo-
čim rodovom zdela vedno bolj meglena in legendarna.

Naša dolžnost je, da jo ovekovečimo pred zanamci. Pokolenje, ki je storilo
velika, slavna dela, je dolžno, da jih zapiše na javnih mestih s kamenitimi črka-
mi in umetnostnimi deli. Vsi narodi, ki so se udeležili svetovne vojne, grade
spomenike padlim borcem in častijo žive bojovnike s simboličnimi deli, ki
pričajo o narodni zavesti, slavi in moči. Pričajo onim, ki so doživeli te čase, pa
tudi njim, ki še pridejo, ki prevzamejo nekoč usodo domovine in naroda v svoje
roke.

Kdo bolj zasluži, da ga ovekovečimo kot simbol naše osvobodilne volje, kot
predstavljatelja velikih, junaških bojev za svobodo in ujedinjenje, kot gradite-
lja države, ki je sedaj naša slava, naša moč in naša bodočnost, — kdo bolj za-
služi, pravimo, nego nesmrtni Vodja naših vojsk in vzoren kralj ujedinjenih
Jugoslovancev — Peter I. Veliki, kralj Osvoboditelj?

V slavnem potomcu kmečkega vstaša Črnega Jurija, kateri je na začetku
minulega stoletja združil v sebi odpor srbskega naroda proti turškim samosil-
nikom in uresničil sen, ki ga je sanjal srbski narod izza poraza na Kosovem
polju, v Petru I. Karadjordjeviču se je vtelesila volja vseh Srbov, Hrvatov in
Slovencev, da se osvobode in ujedinijo. Z njegovim nastopom se je začelo tisto
veliko delo, čigar sadove danes vsi uživamo. Pod njegovim vrhovnim povelj-
stvom je srbska vojska osvetila Kosovo polje. Njegova roka je v imenu naroda
podpisala usodne sklepe, s katerimi je Srbija stopila v vojno za svojo čast in
neodvisnost, pa tudi za svoje piemontske ideale: za osvobodjenje in ujedinjenje
Južnih Slovanov. Z zlatimi črkami bo zapisano in kot pobožna legenda bo šlo
od rodu do rodu, kako je ostarjeli, bolni kralj v preprostem vozu, ki so ga vlekli
voli, bežal s svojo vojsko preko pustih alpskih gora, prepričan tako trdno
kakor vsak redov v njegovi vojski, da mora zmagati pravica, da še vzide solnce
svobode in da se bodo uresničile velike nacionalne težnje.

In vsi vemo, da so se uresničile. Potem, ko se je osvobodeni in ujedinjeni
narod veselil svobode, je izmučeni kralj legel na bolniško posteljo ter po dolgem
boju z boleznijo odšel v kraljestvosene. Truplo mu počiva sredi drage Šuma-
dijske, čije grudo je nekoč orla njegov rod in iz katere so izšli naši največji junaki.

Ves trojedini narod se spominja z najglobljo pieteto nesmrtnega kralja
Osvoboditelja. V bosanskih, dalmatinskih, banatskih in drugih mestih in va-
seh so mu že postavili ali še nameravajo postaviti dostojen spomenik. Naj se ve,
da je naš narod hvaležen svojemu nepozabnemu Osvoboditelju.

Mi, ki živimo na mejah naše lepe države, raztezajoče svojo oblast od Ma-
ribora do Gjevgele, od Skadrskega jezera do romunskih ravni, mi, alpska
straža Jugoslavije, smo takisto dolžni, da se spominimo nesmrtnega lika kralja
Osvoboditelja!

Da pokažemo viden znak hvaležnosti in da postavimo pred svoje oči in
pred oči potomcev, ki bodo nekoč varovali naše meje ob Dravi in Muri, po-
sebljen simbol našega osvobodjenja; da se bodo še pozni zanamci s pogledom na
spomenik spomnili slavne epopeje našega osvobodjenja in ujedinjenja.

Podpisani pripravljali odbor je sklenil, sprožiti akcijo za postavitev do-
stojnega spomenika kralju Petru I. Velikemu — Osvoboditelju na primernem
prostoru v oblastnem mestu Mariboru.

V trenutku, ko stopa s tem oklicem pred prebivalstvo Maribora in maribor-
ske oblasti, se zaveda, da ni razločka v lojalnosti do države in dinastije in da
bodo vsi sloji brez razlike prispevali k temu, da dobi Maribor že kmalu dostojen
PRIPRAVLJALNI ODBOR.

Društvo narodov

Maribor, 19. septembra.

Sodbe o Društvu narodov se čisto
razhajajo. Naravno je, da ima največ
nasprotnikov v takozvanih premaganih
državah osobito še v krogih, ki so bili
duhovni, moralni ali vojaško-politični
stebri prejšnjih režimov. Le-ti ne more-
jo pozabiti, da je ustanovitev največje
meddržavne organizacije na svetu ozko
zavozljena z mirovno konferenco in z
mirovnimi pogodbami. Vsaka pristo-
pivša država mora te pogodbe priznati.
Zato ima Liga narodov največ nasprot-
nikov v Nemčiji in pri njenih bivših za-
veznikih. Madžarski in avstrijski kakor
tudi bolgarski delegatje, ki prihajajo v
Ženevo, se nič preveč ne ogrevajo za
Društvo narodov, tembolj, ker imajo
nekak izjemen položaj glede na "sana-
cijsko akcijo", ki jo je izvedlo Društvo
narodov v Avstriji in na Madžarskem.
Nemčijo že dolgo snubijo za pristop,
vendar pa se ta degradirana velesila ne
da odkupiti za bagatelo in stavi razne
pogoje, da bi izsilila kako večjo konce-
sijo. To ji je deloma že uspelo. Sovjet-
ska Rusija je nasprotnik Društva nar-
dov zavoljo svoj protikapitalistične po-
litike in svoje revolucionarnosti v za-
vedah mednarodnega prava in običajev,
vendar pa tudi ni nemogoče, da ne bo
spričo svoje vedno večje popustljivosti
postala nekega dne član Društva nar-
dov. Da niso Zedinjene države vdanje
ne v svetovni organizaciji narodov, je
krivo povojno razpoloženje, ki se je lo-
tito obojatelih Američanov in ki je do-
bilo izraza v porazu Wilsonove stranke
— stranke iniciatorja Društva narodov.

Zedinjene države ameriške se boje pre-
vzeti nase težka bremena razdvojene
Evrope in se s samovšečnostjo naroda, ki
je vsemu svetu upnik in denarni delni-
čar, zakrivajo s špansko steno Monreove
doktrine: »Amerika Amerikanem«.

To so tedaj najbolj znani nasproti-
ki Društva narodov. Pa tudi sicer — ce-
lo v vrstah prijateljev — se kaže neka-
ka skepsa, nezaupljivost in omalovaže-
nje Društva narodov. Razlogi so večali-
manj doktrinarni. Društvo narodov je
naprava, ki dopušča najširše teorije in
čije programu in delovanju se da ved-
no dostaviti še večja količina želja in
zamisli. Kakor vse, kar je sad človeške
nepopolnosti in kar je po svojem na-
stanku vezano s časom ter sodobnimi
razmerami in ljudmi, ima tudi ta zveza
čez 50 držav razna hiba in pomanjklji-
vosti. Zmerom so ljudje, ki imajo popol-
nejše teorije kakor je praksa pred njimi;
ki vidijo dalje in širje in ki bi ho-
teli imeti na mestu tega, kar v danih
razmerah obstoji, svoj ideal. S te strani
je Društvo narodov res silno nepopolno.
Vprašanje je le, ali mora biti naš
generaciji dano, da preustroji svet po
ideali, ki ga je slutilo in čutilo tisoče
človeških rodov. Saj je ideja Društva
narodov precej stara in njene posamez-
ne naloge — na pr. razsojanje medna-
rodnih sporov in skrb za mir — segajo
še dalje v človeško zgodovino. Nikjer ni
zapisano, da bi moralo pokolenje, ki je
preustrojilo z orožjem dobesen del sveta
— izpolniti obenem največje ideale po-
samesnih človeških mislecev in pesni-
kov. Ni rečeno, da moramo haš mi doži-

veti vso zgodovino. Zato je stvar osebi-
nega temperamenta in okusa, če kdo
očita Društvo narodov, da še nima moči
za naloge, ki so v stvarno usmerjenih
očen uprav gigantske. To smo videli na
pr. v vprašanju takozvanega ženevskega
protokola. Protokol je večalimani po-
kopen; ali je pa pokopen za večno, je
drugo vprašanje. Vsekakor je protokol
s teoretičnega vidika boljši nego garan-
cijski pakti, ker vsebuje bolj široke,
vsestransko obvezne in bolj pravične,
torej moralne pogoje za ohranitev mi-
ru. Ali pa je v sedanjih razmerah tudi
praktično izvedljiv? Če bi bile vse poli-
tične sile usmerjene v isto ideološko
smer kot gre na pr. politika g. Beneša,
bi sploh ne bilo treba niti protokola niti
garancijskega pakta. Ker pa je očitno
drugače, ker drugi politiki, drugi nara-
di, druge države gledajo na isti problem
z drugih vidikov, drugih interesnih točk
in iz druge preteklosti, se moramo pač
sprijazniti z dejstvom, da se s sedanjim
stanjem najbolj ujema večinsko stališče.
Svetovni diktator bi bil lahko vsilil
ženevski protokol; Društvo narodov pa
ni diktator, temveč zgolj Zveza držav, ki
se niso odpovedale svojim posebnim in-
teresom in ki se komaj nekaj let sesta-
jajo po svojih zastopnikih k skupnim
posvetovanjem.

Da se bodo sklepali garancijski pakti
in sicer — kot se zdi — po smernicah
imperijalističnih držav, je obžalovanja
vreden neuspeh Društva narodov. —
Ali krivda nikakor ni v sami ideji te sve-
tovne organizacije, celo v njenem seda-
njem ustroju ne, marveč so krivi ljud-
je, ki odločujejo, kako se ideje — ki ni-
so od danes do jutri — trenutno inter-
pretirajo. Sedanje zasedanje Društva
narodov je tako kot vsa prejšnja zvešta
ilustracija današnje politike, slone-
če na nacionalnem egoizmu, imperijaliz-
mu in kapitalizmu, politike, ki še tiči
globoko v preteklosti. Ni še dovolj raz-
vit širok mednarodni čut, žrtvovanje
specifično nacionalnih interesov inter-
nacionalnim potrebam, ni še objektiv-
nega kriterija za velike občečloveške
probleme, kakor ni nekega mednarodne
vesti, ki bi strogo varovala pravičnost in
etične smotre človeškega razvoja. Skrat-
ka: teorije so večidel še teorije, praksa
pa je praksa.

Vendar pa bi bilo abotno sklepati iz
tega, da je Društvo narodov nepotrebna
in odvisna naprava, ki se je pokazala ja-
lova. Prvič je Društvo narodov doseglo
tudi že lepe uspehe in pokazalo, da se
zaradek mednarodnega čnta, morale in
vesti razvija, drugič pa se nam zde od-
visne in nepotrebne tiste človeške glave,
ki menijo, da mora razvoj človeštva
preiti kar v nekaj letih v najpopolnejšo
stopnjo.

Važnejše ko razmotrivanja o posa-
meznih neuspehih te velike mednarodne
organizacije se nam zdi razpravljanje o
sami ideji Društva narodov. Zakaj ni
res, da bi bil to zgolj problem »visoke
politike« in da bi morali govoriti o njem
edinolet posvečeni ljudje. Društvo nara-
dov je problem vsakega malega naroda
in bi bilo treba razpravljati o njem v
slehri vasi. Ni več doba, ko bi bili na-
rodi ograjeni s kitajskimi zidovi. Danes
se išče in ustvarja človeštvo in sicer
veliko hitreje in silneje ko kedaj po-
prej. Treba nam je zanesti v ljudske
množice zanimanja za skupne interese
človeštva, za mirovna stremjenja, za
mednarodna razsodišča. Mednarodna
vest ne bo nastala po čudežu, ampak bo
treba izgraditi njene trdne temelje v mi-
šljenju in čustvovanju najširših slojev
vseh narodov. V tem smislu je to pro-
blem vseh naših strank, kulturnih dru-
štev itd.

Zaprti v majhen, ozek krog, v tipični
malomeščanski sredini in na prostoru,
s katerega se govori neznatnemu drob-
cu, smo občutili potrebo, da zapišemo
tu nekaj besed ljudem, ki so podobne re-
či že večkrat slišali, ki pa pozabljajo na
velike časovne probleme v malenkost-
nih dimenzijah svojega kraja. Društvo
narodov mora obstajati tudi v najmanj-
ših krogih mednarodno solidarnost, vest
in pravičnost morajo rasti celo v ožjem
političnem omizju — šele tedaj bo člo-
veštvo dano, da ustvari za vse čase kak
svoj veličasten ideal.

SUKNO ZA PLAŠČE, RAGLANE, SUKNJE V VSEH MODNIH BARVAH

JESENSKE NOVOSTI v original angleškem suknu v veliki izbiri se kupi najceneje pri FRANC MASTER, MARIBOR, GLAVNI TRG 16

Mariborski podpredsednik JCL pri češkem poslaniku Janu Šebi

Ob priliki pravnškega kongresa v Beogradu je podpredsednik mariborske JCL dr. Reisman obiskal češkega poslanika na našem dvoru g. Jana Šebi, da se posvetuje z njimi glede izvedbe sklepov letošnjega liginega kongresa v Rogoški Slatini. Gospod poslanik je pri tem naglašal svoje veliko zadovoljstvo nad agilnim delovanjem mariborske Lige. V kratkem prične baje tudi beograjska Liga z intenzivnejšim delom, na kar se bo moglo izvesti v Slatini sklenjeno organizacijo Zvez. Lig v Jugoslaviji. — Gospod poslanik je obžaloval, da se ni mogel udeležiti nameravani zlet JCL na Češkoslovaško in izrazil željo, da bi se ta izlet vseeno poskusil čim prej izvesti, morda že letošnjo zimo ob priliki reprezentančnega jugoslovanskega plesa, ker je za uspešno delovanje lig vse-kakor potrebno, da se člani in zlasti odborniki lig osebno spoznajo in večkrat skupno posvetujejo o delovnem programu. G. poslanik je končno dr. Reismana seznanil z vsemi referenti svojega poslanstva, izročil mariborski ligi za Češki oddelak »Ljudske knjižnice« zbirko 42 propagandnih čeških knjig v večjih jezikih ter obljubil osebno čim prej obiskati mariborsko ligo, ko bo imela kako večjo prireditev v zimski delovni sezoni. Nadalje je omenil, da bo dobila Liga od češke vlade celo serijo diaprojektivov za predavanja o Češki in tudi najnovejši filmi o češki armadi, ki se bo najprej izvajal na dvoru v Beogradu.

Mariborske vesti

Maribor, 26. septembra 1925

m »Koroški dan«. Jugoslov. Matica sklicuje za ponedeljek vsa narodna društva in zastopnike pol. strank k razgovoru radi prireditve »Koroškega dne« in to v Nar. dom, ob 8. uri zvečer. Prosimo za gotovo polnoštevilne vdeležbe. Odbor.

m Veliki Jugoslovanski ples, priredi Jugosl. Matica dne 9. januarja 1926 v Gölzovi dvorani. To bo prireditev v kar možno največjem obsegu. V to svrhu izide tudi humorističen list. Vsa društva, ki prireajo ples s tem naprosena, da se ozirajo na ta datum. V Primorju in na Koroškem se vrši raznarodovanje z najbrutalnejšimi sredstvi, brezobzirno in hitro. To delo mora Matica zavezati in zato potrebuje kot še nikdar denar, denar in zopet denar. Prosimo tedaj obzirnosti.

m Ljudevit Kuba, znan čški folklorist, akad. slikar, skladatelj in pesnik, je prispel danes, v soboto v Maribor. — Vsi ljubitelji umetnosti se vabijo k prijateljskemu sestanku v čast odličnemu gostu, ki bo v restavraciji Narodnega doma nocoj ob 20. uri. — Oskar Dev. — Opozorjamo na ta sestanek zlasti češke rojake, člane in prijatelje JČ lige, da se sestanek v čim večjem številu udeleže.

m Zveza kulturnih društev bo priredila — kakor smo že ponovno poročali — dne 3. oktobra veliko prireditev v Narodnem domu, dne 4. oktobra pa se bo vršil njen ustanovni občni zbor. Opo-

zarjamo narodno zavedno občinstvo na obe prireditvi. Ob tej priliki se bo zbralo v Mariboru častno število naših prosvetnih delavcev z dežele, voditeljev številnih kulturnih društev, ki so se včlanila v Zvezi. Ker je ZKD nepolitična organizacija, ki si je zastavila nalogo, da organizira prosvetno delo po vsej mariborski oblasti, zaslužijo njene prireditve vsa pozornost ter moralno in gnotno pomoč. Program obeh prireditev bomo objavili prihodnje dni.

m Nadaljevanje Higijenskega tečaja. Snuči je predaval v »Ljudski univerzi« g. dr. Rebernik, šef bakteriološke postaje v Celju. Podal je kratak, a zanimiv uvod v bakteriologijo in ponazoril svoja izvajanja s številnimi sklopičnimi slikami ter s kulturami bakterij v steklenicah in pod mikroskopom. — V ponedeljek bo predaval g. dr. Rebernik o defektaciji. Začetek ob običajni uri.

m POZOR, PLANINCI! Jutri se odpravi posebna skupina planincev na Košenjak. Odhod z glav. kolodvora jutri v nedeljo ob 5.50. Radi polovične vožnje se javiti pred odhodom vlaka pri načelniku. Okrepčila vzamite s seboj!

m Žalitev odvetnika. Dne 13. decembra 1924 je o priliki porotne razprave proti morilecu Franca Puntigama, Elizabeta Kobula, zasebnica v Mariboru, na nedostojen način žalila zagovornika Franca Obrana, gospoda dr. Ferda Lašič-a, odvetnika v Mariboru. Elizabeta Kobulo je okrajno sodišče v Mariboru obsodilo radi prestopka proti varnosti časti; to obsodbo je tudi okrajno kot vzkljeno sodišče potrdilo.

m Tihotapci saharina. Dva detektiva sta nocoj ob 1. uri po polnoči izsledila na Lajtersperski cesti dva tihotapca, ki sta nosila 3 zabojce saharina v skupni teži 28 kg. Enemu se je posrečilo ubežati, dočim je bil drugi (V. Franc) oddan finančni oblasti. Policija upa, da izsledí v kratkem tudi ubežnika.

m S policije. Za pet let izgnana L. Hedvika se je vrnila v Maribor. Pri zaslišanju je izjavila, da je nastavljena v Veliki kavarni. Vtaknili so jo v zapor in bo po prestani kazni zopet izgnana.

m Češki tečaj v Mariboru prične 16. in ne začetkom oktobra, kakor je bilo to prvotno javljeno v našem listu. Do takrat pa se sprejema prijave za tečaj g. Bureš, Vetrinjska ulica 26. Onim, ki imajo veselje učiti se češki jezik, se nudi sedaj najlepša prilika za učenje, kakor tudi čitanje in konverzacija.

m Vinska trgatev, ki jo priredi pevsko društvo »Luna« se vrši, kakor smo že poročali, dne 3. oktobra pri Krambergerju v Krčevini z začetkom ob 19. uri. Pevski zbor nastopi z večjim številom dobro naštudiranih pesmi. Dober obisk daje najlepšo pobudo čisto prav trudopolnemu delu.

m Ustanovni občni zbor Izobraževalnega društva napredne trgovsko obrtne mladine bo v nedeljo dne 27. t. m. ob 10. uri v Narodnem domu.

m Slovensko trgovsko društvo v Mariboru priredi za svoje članstvo začetkom meseca oktobra plesno šolo v Narodnem domu. Obenem naznanja, da otvori v kratkem lastno pisarno, kjer bodo člani lahko iznašli svoje prošnje.

m Angleški krožek (društvo prijateljev angl. jezika in prosvete) priredi tu-

di v tek. šol. letu 2 angleška tečaja, začetniški in konverzacijski. — Kdor želi obiskati te tečaje, naj se prijavi pisмено pred 1. oktobrom tajniku društva prof. dr. I. Kotnik-u realke. Učnina kakor lani 40 Din mesečno (za dijakke 30 Din). Tečaji se bodo pričeli v začetku oktobra ter vršili dvakrat tedensko od 17.—18. ure zvečer (ob ponedeljkih in četrčkih) v poslopiju drž. realke.

m Novi tečaji za strojepisje, slovensko in nemško stenografijo ter knjigovodstvo se začnejo na zasebnem učnem zavodu Ant. Rud. Legat v Mariboru dne 1. oktobra t. l. in trajajo štiri mesece. Vpisovanja in prospekti v specialni trgovini s pisarniškimi stroji Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, samo Slovenska ulica 7, telefon 100. Nobene podružnice!

1859
m Primarij dr. Hugon Robič specialista za kožne in spolne bolezni zopet ordinira. Maribor. Prešernova 2. Ord. od 1.—3. ure popoldne.

2005
m Pouk posameznikov v strojepisju, stenografiji, računstvu, knjigovodstvu in korespondenci. Začetek dnevno. Traja 3 do 6 mesecev. Kovač, Maribor, Krekova ulica 6.

1874
m Nove pošiljke vina so došle v Narodnem domu in sicer: fini pekrski rizling in burgunder ter izvrstno vino iz Lajtersberga in najboljšo črno istrsko vino. Pridite in prepričajte se!

2053
m Posetite restavracijo »Union« ob sobotah in nedeljah redno koncert ter prvovrstna vina.

2046
m Kavarna mestni park je zopet do 3. ure odprta. Svira dnevno prvovrstni Trio Smid-Hreer-Benkopf od 21. do 2. ure.

2043
m Kavarna Evropa. Od 27. t. m. koncertira prvovrstna ruska mešana kapela z petjem Direktor Komaron.

2059
→ V celi državi dobro poznato milo »GAZELA« vsebuje in ima samo dobra svojstva. Gospodinja vpoštevajte to in zahtevajte v trgovini izključno samo »GAZELA«.

Iz Slovenskih goric

Se enkrat o poletnih počitnicah.

V »Taboru« smo že ob uvedbi poletnih počitnic pokazali na njih nevzdržnost, a zaman. Moralo je utpeti podeželsko šolstvo veliko škodo, predno se je uvidelo na odločilnih mestih, da ne gre. Veliko škodo! Šolsko leto se je v teh par letih na podeželskih šolah v resnici skrajšalo na 8 mesecev, kajti niti četrtina šolobveznih otrok ni posekala šole v septembru in oktobru. Seve, tudi nekateri hujšakači so to priliko spretno uporabili, a odkar je bil dr. Korošec prosvetni minister, je slepljenje ljudstva precej doigrano.

Ozrimo se v Slovenske gorice: Tu se pričena po otavini košnji velika jesenska paša. Pase se z opoldanskim odmorom ves dan in pasejo skoro brez izjeme le šolski otroci. Mnogi viničarski revčki grado ob tem času past k posestnikom, da si prislužijo oblekico za pozimi v šolo. Da ne govorimo o tigarvi, spravljanju sadja in drugih pridelkov. Obtežiti ob tem času stareše z globo radi šolskih zamud, vzbujajo mržnjo, da sovrast-

vo do šole, učiteljstva, oblasti, države. Poskušalo se je s poletnimi počitnicami na kmetih že par let pred vojno; po dveh letih so uvideli, da so nemogoče. Mislim, da so le redki, ki danes tega ne pripoznajo. »Nazaj k jesenskim počitnicam« mora biti v interesu šolstva in gospodarstva takorekoč že sklenjena stvar.

Pa kako prehod! Najbolje že letos: Oktober bodi prost, šolsko leto se pa raztegni še na julij. Šolsko leto 1926-27 se začni 1. oktobra, 1927-28 pa že po navadi 1. novembra. Drugega izhoda bo iz te zagate težko najti.

Dr. med. Fedor Mikič:

Nicotinismus innocentium

Skrb za našo narodno bodočnost mi narekuje, da napišem nekaj iz omenjene teme. Nevednost v gornjem vprašanju mi omejena samo na priprosto ljudstvo, temveč je neopažena doma in v krogih inteligence.

Ali naj slednji zamerimo?

Zameriti ji moramo, v kolikor ima slednja vzgajati narod, mladino. Pri vzgoji ne sme biti neskladnosti med mojo besedo in mojim dejanjem. V toliko je zamera opravičena. Kajenje in pitje je šolski mladini prepovedano po šolskih zakonih. Če hočejo starši in učitelji skladno in odgovarjajoče šolskim zakonom vzgajati mladino, morajo biti predvsem sami abstinentje tobaka in alkohola. Kako bi izgledalo, če bi vzgojitelji govorili deci naj ne laže in ne krade, sami bi pa lagali in kradli. Skladnost in skrajna doslednost pri vzgoji v dobrih in znanstveno pravih načelih sta torej najosnovnejša zahteva pravilne vzgoje!

Inteligenci pa ne moremo zameriti, v kolikor zahteva dokazov in znanstvenih rezultatov, da je n. pr. kajenje res škodljivo. Škodljivost kajenja že lažje lahko dokaže na vrlo enostaven način. Vključ temu so se medicini šele zadnje čase kotinom. Vzrok temu bilo zastrupljenje s tobaknimi strupi, predvsem z nikotinom. Vzrok temu je bilo zastrupljenje v masah. Saj se je nikotinizem šele po vojni zelo razširil. Raziskavanje je bilo olajšano tudi vsled tega, ker se je na abstinentih-kadilcih lahko s sigurnostjo eliminiralo zastrupljenje z alkoholom. Z ojačanjem antialkoholnega gibanja so imeli učenjaki priliko, da so imeli posla z abstinenti. Tu so sedaj planili po tobaku!

Jaz imam steer upanje, da homo z našim mladinskim pokretom tako napredoval, da bomo tudi učenjakom preprečili to znanstveno »šnofanje« — ter jim tako preprečili, da bi preko naših mrtvih teles postali slavni.

Glavno je, da vemo, da je danes absolutno sigurno dokazano, da vsebuje tobak celo vrsto najhujših strupov. Dokazov tu ne mislim navajati. Najvažnejše vsak. Tobakar pa to sam obenti. Opozoriti hočem le na dejstvo, da kajenje ne škoduje samo onemu, ki kadí — temveč vsej okolici. Kajenje je torej družabno ali socialno zlo v posebni meri!

Učite se strojepisja in stenografije! SOLA LEGAT, Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100.

Nedeljski podlistek:

Ljubezen močnejša od smrti.

Florentinska novela iz XV. stoletja.
D. S. Merežkovski. (Prevel — ob).

(Dalej).

Messer Francesco je izpregovoril nad kasto govor, ki ni imel samo lantinske, marveč tudi grške citate iz Platona in Homerja kar je bila tisti čas novotarija. Ki je mnogim pogrebem ugajala, tudi če niso razumeli grškega jezika.

Zmeda je nastala šele h koncu pogreba, ko so odnesli rakev iz cerkve in jo postavili k zadnjemu poslovljenemu poljubljanju. Bled mož v svilnatem žalnem oblačilu je pristopil k pokojnici in odgrnil ji fino tančico z obličja, delj časa promatral Ginevrin obraz. Prosili so ga, da naj odide, češ, da se za tuja ne spodobi, pristopiti k mrtlici, predno so se poslovili njegovi svojci. Ko je bled mož slišal, da ga imenujejo »tujec«, strica Mattea in messera Francosca pa »sorodnike«, se je bridko nasmešnil, poljubil Ginevro v obraz in odšel molče iz cerkve. Med ljudstvom je nastalo šepetanje; vsi so kazali za njim in pravili, da je bil to messer Antonio de Rondinel-

li, Ginevrin ljubimec, ki je zavoljo nje-ga umrla.

Zvečerilo se je in ker so bili pogrebni obredi končani, se je ljudstvo razšlo. Monna Ursula si je želela, da bi ona ostala prvo noč pri rakvi, ali stric Matteo ji je to zabranil, zakaj bila je od žalosti tako slaba, da so se bali za njeno življenje.

V grobnici je ostal dominikaneec fra Mariano, ki je imel brati nad ranjko mrtvaške psalme in molitve.

Minilo je nekoliko ur; v nočni tišini se je razlegal odmerjeni menihov glas in tupačam počasno, medeno odbojanje ure na Giottovev campanillu. Po polnoči je fratra Mariana začelo; potegnil je iz žopa steklenico trebbianskega in nagnil ji glavo, izpil z veliko slastjo nekoliko dolgih požirkov. Zdajci pa se mu je zdelo, da je slišal tih vzdihljaj. Pozorno je poslušal; vzdih se je ponovil in topot se mu je videlo, da se je zgani-la tančica na rajnikinem obličju.

Od groze ga je zabelelo po vsem životu; ker pa ni bil v takih rečeh novinec in je dobro vedel, da se tudi vajenim ljudem marsikaj zazdi, če so ponoči sami z mrtlici, je sklenil, da se bo napravil gluhega in slepega za vse; prekrizal se je in čital z močnim glasom naprej. Mi-nilo je še nekaj minut. Nenadoma je me-nihov glas umolknil, obličje se mu je

razširilo; kar okamenel je, ko je uprl oči v mrtlico; ne, sedaj ni slišal samo vzdihljaja, ampak se je tudi oglašalo ti-ho hropenje v grlu; fra Mariano ni mo-gel več dvomiti, zakaj videl je, da so se gibale prsi — znak, da je dihal. Pre-krizal se je in drgetajoč po vsem životu skočil iz grobnice. Ko mu je na svežem zraku malce odleglo, se mu je zdelo stvar neverjetna; zašepetal je nekajkrat zaporedoma: »Ave Maria« in se vrnil k vratom ter pogledal v grobnico. Jojme-ne, v tem trenutku se mu je izvil iz prsi glasen vsiklik groze: mrtva je sede-la v rakvi z odprtimi očmi. Fra Maria-no je udaril v beg, ne oziraje se za sabo. Tekel je čez pokopališče, čez trg Battisterio San Giovanni, po ulici Ricassoli. Bilo je čuti zgolj cepetanje njegovih le-senih sandal, imenovanih »poccoli«, ki so tolkli po cestnem tlaku.

Ko se je Ginevra Alunierji predrami-la iz spanja ali iz omedlevice, ki je bila globoka ko smrt, se je neumljivo ogle-davala okoli sebe. Opazila je, da je v grobnici. Ob misli, da so jo pokopali ži-vo jo je stresla groza in vzbudila v nji obupen napor. Zlezla je iz krste, se zavi-la v tančico in stopila skozi vrata, ki jih je bil menih odprl, na pokopališče, po-tlej pa na trg pred cerkvijo. Skozi na-glo bežeče, od vetra raztrgane oblake je padala mesečina in v njeni blede lni se

je belil Giotto v zvonik. Ginevrine misli so bile zmedene in v glavi se ji je vrte-lo; zdelo se ji je, da tudi zvonik beži z njo vred nekod v oblakne višave; ni mogla doumeti, je-li mrtva ali živa, se-li vse to godi v sanjah ali v resnici.

Ne vede, kam gre, je zbežala skozi ne-koliko pustih ulic; opazila je znano hi-šo, se ustavila in potrkala. Bila je hiša strica Mattea.

Volnar se kljub pozni uri ni vlegel k počitku, pričakujoč nujnega sla, ki bi mu imel prinesiti poročilo o dveh trgov-skih ladijah, ki sta bili na poti iz Ca-rigrada. Prišlo so vesti, da je blizu li-vornske obali razbila nevihta veliko čolnov in velikih florentinskih galij, ta-ko da se je stric Matteo bal, nista li tu-di njegovi ladji med ponesrečenimi. Po-noči se ga je lotil glad in je velel svoji služkinji Nenciji, čedni devojki z jami-cami in z zobmi, ki so bili beli ko mleko, naj mu pripravi na raznju pečenega ko-puna. Stric Matteo je bil star samec, to-da imel je v hiši samo mlade služkinje. To noč je sedel pri ognjišču v kuhinji, ker je bilo v ostalih sobah prehladno. Nencia je zardela in z zavijanimi roka-vi vrtela razžen nad jarkim ognjem; veselci plamen se je lepo odpravljal v leske-tajoči se glini snažno umrtih piskrov in krožnikov, ki so bili izloženi po polcih. (Dalej).

Opozoril bi na sledeča opazanja, kakšna mi bo vsakdo pritrdil. Natakarice oz. blagajničarke po kavarnah, ki so ves dan v kavarniškem, tobačnem dimu, ki same ne kadijo — so zelo blede. Otroci čijih starši imajo stalno »čik« v ustih — so tudi bledi! Mogoče jih nosijo k zdravniku radi glavobola, slabokrvnosti, črevesnih in želodčnih katarjev itd. Zdravnik preiskuje ter si beli glavo, a ne najde ničesar. Zapisuje najrazličnejša zdravila, ki nič ne pomagajo. Najenostavnejši lek za otroke — je svež zrak. Ljubite ga zastrupljenega žal zdravnik ne odkrije. Žal, da je ljubeči oče včasih tak egoist, da tudi opozorjen, ne vrže svoje pipe v kot.

Najinteresantnejša je bojazen teli tobakarjev pred svežim zrakom. Treba se samo voziti po železnici. Kadar so vam dovolj zasmradili zrak, potem vam je lahko zapro. Na konto tobakarjev bi lahko mnogokatero povedal. Toda pustimo to. Nam gre za našo dečo, za našo narodno bodočnost! Ali naj naše matere še dolgo rodijo našo ljubljeno dečo zato, da nam bo umirala? To so stare barbarske metode! Moderne metode kulturnih narodov zahtevajo, da se nam deca rodi za življenje, da nam pomaga razvijati našo kulturo. Mi Jugoslovani hočemo postati Japonci-Balkan! V naši Jugoslaviji imamo zemlje in hrane, če treba tudi za 30 milijonov in še več. Mi nikakor ne želimo, da bi bili 30-milijonski narod zastrupljenih kretlenov, temveč 30 milijonov kvalitativno visoko vrednih ljudi. Mi želimo sistematičnega dela in sodelovanja širokih narodnih mas pri uvajanju principov rasne higijene. Osnova tega je, da izločimo predvsem najbolj razširjene zastrupiljalce našega naroda: alkohol in nikotin.

Ne zastrupljajte tedaj naših malih nedolžnih s tobakovim dimom: temveč odprite okna ter jim dajte svežega zraka in solnce!

Iz tega vidika je kajenje v vseh zaprtih javnih prostorih nedopustno. To zahteva od nas tudi najosnovnejši čut dostojnosti!

Se enkrat: gre za našo dečo! Ne zastrupljajte nedolžnih!

Proti odebelosti deluje s kolosalnim uspehom **samo „Vilfanov čaj“** kar priznavajo vsi strokovnjaki. — Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah! Proizvaja: Kem. pharm. laboratorij Mr. D. VILFAN, Zagreb, Ilica 204. A. 1448

Sokolstvo.

O Vsem bratom in sestram sporočamo, da bomo meseca oktobra pričeli vezbati proste vaje, predpisane za vsesokolski zlet 1. 1926 v Pragi. Zato pozivljamo vse brate in sestre, da s početkom prihodnjega meseca redno posejajo telovadbo in pri tej priliki opozarjamo, da bo moral vsak telovadelec ali telovadka, ki bo došel v telovadnico po tem terminu, sam skrbeti, da navezba, kar je zamudil, ker se vadiateljski zbor na posamezne zamudnike ne bo mogel ozirati. Zdravo! — Prednjaški zbor.

Sport

Za zimski sport v Mariboru

Da zadovoljimo davni želji in potrebi mnogih sportnikov v Mariboru, smo ustanovili sekcijo za zimski sport. Ker je Maribor po svoji ugodni legi in okolici zelo pripraven za zimski sport, mi dvoma, da se bo ta sport tudi pri nas hitro dvignil, tako da nam bo mogoče v doglednem času tudi v tem sportu tekmoovati z drugimi. V glavnem bomo gojili:

1. Drsanje. Na našem sportnem igrišču bomo uredili drsalnice in se bomo potrudili, da bo našim članom mogoče vsaki čas po zimi uživati v tem sportu.
2. Smučanje in sankanje. Ta sport, ki je na žalost v Mariboru ostal na mrtvi točki, želimo dvigniti. Očlovek se mora ščititi, da Maribor ne zna ceniti svojega Pohorja in Kozjaka. Ugotovljeno je, da te naše planine pozimi obiskujejo le drugi sportniki, ki prihajajo iz daljnjih krajev, da jih prelete s svojimi smučmi, le Mariborčani ne. Imamo vse ugodnosti in prednosti, bližino, Pohorje, kočje Slov. plan. društva in izhodišča na vse strani. Iz vseh teh razlogov bi bilo žalostno, da še nadalje ta sport pri nas pustimo spati, in mogoče da čakamo, da nam drugi prednjačijo.

Pozivamo vse sportnike iz in izven Maribora, člane našega kluba in nečlane, turiste in druge ljubitelje teh krasnih panog sporta, kakor tudi začetnike in začetnice, da pristopijo k našem zimsko-sportnem odseku. Od števila članov je odvisno razširjenje tega sporta, kakor otvorjenje posebnih tečajev za za-

četnike, skupnih izletov in tekem. — Glede vpisa zglasti se je v trgovini Šepec, Grajski trg 2. — Načelnik.

M. O. (službeno). Dne 27. sept. 1925 so odigrali sledeče tekme: ob 19. uri Maribor II. nar. : Rapid II. nar. sodnik g. Simončič, ob 10 uri Maribor I. nar. : Rapid I. nar. sodnik g. Kmetec ob 14 uri I. S. S. K. Maribor rez. : S. D. Rapid rezerva sodnik g. Nemec, ob 16. uri I. S. S. K. Maribor : S. D. Rapid prvenstvena, sodnik g. Vodišek iz Ljubljane. V Murski Soboti: S. K. Mura: S. K. Svoboda sodnik g. Hočevnar (prvenstvena). V Ptuj: S. K. Čakovec : S. K. Ptuj sodnik g. Oberlinter in T. S. K. Merkur II. nar. : S. K. Ptuj I. nar. sodnik g. Samuda. Službujoči odborniki v Mariboru, g. Osebk, v Ptuj: g. Teichner Moric in v Murski Soboti g. rav. Košir. — Tajnik.

Službene objave M. O. L. H. P. V nedeljo dne 27. t. m. se vrši ob 8. uri jutraj na Rapidovem prostoru kot predigra k lahkoatl. mitingu prijateljska tekma med Rapid II. : Ptuj in se delegira kot sodnik g. Klippstatter, ob 15. uri popoldan Maribor-Rapid na igrišču I. S. S. K. Maribor, sodnik g. Šepec, Službujoči odborniki g. Voglar. — Tajnik.

M. O. (Službeno). Od 1. oktobra 1925 naprej naj se vsi dopisi pošljejo na nov naslov M. O., ki se glasi: Medklubiški odbor L. N. P. v Mariboru, Šolska ulica 2. trgovina g. Höfer.

T. S. K. Merkur. Jutri v nedeljo se vrši v Čakovcu z tamšnjim sportnim klubom »Česka« prijateljska tekma. Sledeči igralci morajo biti ob 8. uri jutraj na glavnem kolodvoru. Tschersche, Pečar, Kristl, Unterreiter, Hreščak, Baner, Lunešnik, Hobacher, Pollak, Löschnigg, Laslo, Löschnigg Albert; rezerve: Molnar, Kosoll, potni spremljevalci: Peheim.

Damski lahkoatl. miting, ki se vrši danes od 9. ure naprej in je prvi te vrste v Mariboru, zasluži vso pozornost, ker bo medsebojni boj naših sportašic gotovo izval zelo zanimiva tekmovalja. Tekmuje se v tekih na 60 m, 100 m in 4 krat 60 m, v metih krogle, diska in kopja in skokih v višino in daljino z zaletom.

Hazena tekma Maribor: Rapid, se igra popoldan na igrišču »Maribor« s pričetkom ob 15. uri. To prvo srečanje slovenskih in nemških hazenašic vzbuja veliko zanimanje ter se v obeh taborih z izredno napetostjo in nestrpnostjo pričakuje.

Nogometna borba »Rapid« : »Maribor« se prične že popoldan na igrišču »Maribor« ob 14. uri s tekmo drugih naraščajev, ob 10. uri s nasprotujočo prvi naraščaji in popoldan ob 14. uri nastopijo rezerve obeh klubov. Prvenstveno tekmovalje se na to prekinje ob 15. uri z hazensko tekmo »Rapid« : »Maribor«. Ob 16. uri stopita v prvenstveno borbo prva nogometna moštva obeh rivalov. Mirno lahko trdimo, da pomeni ta tekma višek nogometnih tekmovalj letošnjega leta ter se bodo izvajala z izredno srditostjo in z vsem znanjem obeh vodenih klubov našega mesta. Ne presegljiva napetost borbe, ki vsled odločujoče važnosti tega tekmovalja, iziiva iz vsakega posameznika nasprotujočih si sportnikov vso tehnično in taktično znanje, omamlja običajno rekordno število posetnikov teh rivalskih borb. Bo li sreča ali znanje odločilo to najvažnejšo pridobitev cele sezone, o tem bi bilo težko prorokovati. Zaupanja so enakomerno deljena, pričakuje se težki boj.

Tenisturni Ptuj: Maribor se vrši danes v Ptuj. Zadnje tekmovalje je »Maribor« le s težavo odločil v svojo korist. Danes se tekmuje v Ptuj na prostoru »Mladike«. »Maribor« barve zastopa jo gg. Roglič, Videmšek, Viplinger in Beneš ter gg. Stergar. Vodka skupine je g. Videmšek. Odhod 14.5. uro jutraj.

Gdč. Šanti-ova, znana slovenska in jugoslov. rekorderka v lahki atletiki, članica ljublj. »Primorja«, zapušača po štirinajst dnevnem treningu članice »Maribor« zopet naše mesto.

Kino

K Klč z minareta predvaja »Apolo« kino do vključno 28. t. m. Orijentalna drama nam nudi v sedmih dolgih dejanjih mnogo užitka. Spretni režiji je pripisati, da je dejanje vse čas interesantno kljub temu da se ne pojavljajo železniške nesreče, eksplozije ali roparski napadi. Valovi Indijskega oceana in sivi pesek arabskih puščav te zazibljuje v prijetno občutke. Nehote pripreš trepalnice in ladja se ziblje pod tabo, kopito kamele se ugreza v mehki pesek a z minareta slišiš glas mujezina: »Veruj, upaj in tripi.« — el.

Udarci usode je naslov krasni drami, ki jo bo predvaja od 28. t. m. do 1.

oktobra »Apolo« kino. Dejanje se vrši v zakotni vasi in je nadvse pretresajoče. Kljub milijeju, v katerem se odigrava imenovana žaloigra, je vsebinsko kakor tudi tehnično jako dovršena. V naslednjem podajamo kratko vsebino: Bogat kmet Tomo Balt poroči krasno Katrin. Zakon postane takoj po rojstvu prvega otroka nesrečen. Balt je želel dečka a usoda mu je naklonila punčko. Ko se je vrnil stari znanec lepe Katrin iz tujine, jo je Tomo pričel sumničati. Katrin je rodila drugega otroka, sina — a Balt ga je dal ciganom. Potrta in trpeča Katrin je mozu vse odkrito priznala in vsled velikih duševnih viharjev, ki jim ni mogla kljubovati, umrla. Balt je vest močno grizla, iskal je nečesa in končno ubil zapeljivca umrle Katrin, radi česar je bil obsojen na smrtno ječo. Po 21 tih letih je bil pomilošen in se vrnil ravno v trenutku, ko se je hotela poročiti njegova hči. Toda v mržnji do Boga ji oče ni dovolil, da bi se poročila v cerkvi. Nad krutostjo brezverskega Toma se je zgrajala vsa vas. Toda osamljeni in zaničevani Tom je vendar našel pod težkimi udarci usode pot k Sodniku. — el.

Šola vlomilcev in tatov v Budimdešti

Slika z vlemestnega dna.

Budimpeštanski policiji se je posrečilo odkriti vlomilsko šolo. Vodja vzgojnega zavoda je bil Niko Ninković, ki ima na vesti najmanj 50 vlovov velikega stila. Njegova šola in pouk sta bila urejena jako sistematično. Obstojele je nižja, srednja in visoka šola. Začetniki so delali izlete kakor nekdanji učenci grških filozofov v bližnje vasi in so se imenovali krokerari. Na takih izletih so pokradli vse, kar jim je prišlo pod prste in kar ni bilo pričvrščeno.

V srednjo šolo je Niko sprejemal le one, ki so z uspehom dovršili prvi tečaj. Poučeval jih je v spretnosti težkih vlovov in sicer zunaj mesta. Glavno paznjo pa je učitelj polagal na to, da učenci ne puščajo nikjer odtisov in sledov svojih prstov. Poleg tega jim je dajal tudi navodila glede uporabe orožja, kajti malo krvi se ni nikaka nesreča.

Visoka šola še ni pričela s poukom, ker je policija učitelja pred otvoritvijo zalotila in obtožila treh umorov. Ravnatelj zavoda Ninković označuje kaznilnico z univerzo zločinov. Vsled njegove aretacije je pouk na šoli ukinjen, a učenci skušajo pridobljeno znanje izkoristiti.

Zanimivo je, da je odkrila pariška policija pred nekaj meseci na Montmartru sličen zavod, ki je bil bolje organiziran od budimpeštanske podružnice.

Ivežbani vlomilec Mousset je predaval na odličnem način nauk o vlovih dobro vzgojenim in uglednim mladim ljudem za honorar in proti izročitvi določenega procenta od uspehih podjetij. Gospodje in dame so se izobraževali teoretično v šoli, dočim so v praktičnem tečaju morali sami izdelovati vse za izvrševanje njihovega poklica potrebno orodje. V tem teoretskem tečaju je zasloila policija sivega profesorja ravno ko se je nahajal med učenci. Poleg tega je zaplenila policija mnogo vlomilškega orodja in ukradenega blaga.

Kakor Ninkovičeva šola, je imela tudi Mousset-ova svoje posebnosti. Poučeval je učence, kako se izvršujejo vlovi s pomočjo sluškinj. Učenke vlomilške šole so iskale namestitve v premožnih rodbinah. Na podlagi znanja, pridobljenega v teoretskem tečaju, so izdelale plan, medtem so slušateljke akademije načrte realizirali.

Vsaki tečaj Mousset-ove akademije se je končal s pravim izpitom. Izpit so položili tisti kandidati, ki so vdrli v profesorjevo stanovanje, ne da bi jih on alšal. Mousset-ovi učenci so nosili tudi orožje, iz česar sklepamo, da cilj šolske izobrazbe ni bil samo navaden vlom, ampak tudi roparski umor.

Vse te vlomilške šole so organizirane po zgledu velike vlomilške akademije, katero so odkrili v Kairu že pred desetimi leti. Na tej šoli je predavalo 10 profesorjev, specialistov v raznih vrstah vlom. Šola je imela štiri podružnice, katere je posejalo okrog 200 dijakov. zavod je sprejemal dijake od 10. leta naprej; a tečaj je trajal 3 leta. Stariši nadebudnih dijakov so plačevali visoko šolnino, a abiturijenti so se obvezali dati šoli nekaj procent od svojega zaslužka. Šola je izobraževala obiskovalce v žepnih tatvinah, maskiranju, vlovih, uničevanju sledi in v davljenju.

Kairsko šolo je odkrila policija na ta način, da je zalotila pri poslu mlade učence, ki so vsled mučenja morali izdati profesorje in zavod. Toda profesorjem se je vendarle posrečilo pravočasno uiti roki pravice. Sedaj sigurno ustanavljajo v drugih krajih sveta nove šole in pripravljajo ljudi za »plodonosen poklic«. — el.

Veseli kotiček

Anatole France:

Jezična pašteta

Hudič je ležal v svoji postelji in se kahal v vročini. Peklenski zdravniki in lekarnarji so dognali, da ima bel jezik in so menili, da to poteka od tega, ker si je izpridil želodec. Naložili so mu, da naj uživa hrano, ki bo lahka in hkrati krepčilna.

Satan je izjavil, da mu nobena hrana ne gre v last, k večjemu bi mu teknila zemeljska jed, ki jo izborno prirejajo klepetave žene, kadar so med sabo: jezična pašteta.

Zdravniki so spoznali, da ne more nič drugega bolj prijati želodcu peklenškega kralja.

Čez eno uro so satanu prinesli zaželeno jed. Ali zdela se mu je preveč vsakdanja in brez okusa.

Dal je poklicati najvišjega kuharja in ga je vprašal, odkod poteka ta pašteta.

»Iz Pariza, gospod. Je docela presneta zvarilo jo je davi v Marais dvanaest botrim v Ulici porodnice.«

»Sedaj mi je jasno, zakaj je tako neokusna,« odvrnil je knez Pekla, »nista je vzeli od dobrih delavk. Največ jezične paštete zvarijo meščanke, vendar pa le-te nimajo pravega črta za fineso: manjka jim tudi duha. Ženske nižjih slojev se v tem še manj spoznajo. Če hočemo dobiti dobro jezično pašteto, moramo iti po njo v ženski samostan. Edine stare nune umejo natrositi vanjo vse potrebne kuharske posebnosti: fine korenčke zlobnosti, tuman klevet, dišavo slabih domnev in najfinejšo začimbo obrekovanj.«

Ta prispevka je vzeta iz pridige do brega očeta Gilotina Loundoula, ne vrednega kapucina.

(iz »Les Contes de Jacques Tournebrouche«).

Neki mladenič je prišel k bogatemu tovarnarju. »Gospod, prišel sem, ker vašo hčer že dolgo ljubim. Prosim za njeno roko!«

»Ali dragi gospod, saj sploh nimam hčeri!«

»Ah, tako, je ti to mogoče? Passo mi vsi pravili, da imate hčer.«

— Rekli ste mi, da ste posodili svojo ga osla v sosedno vas in da ga zbog tega ne morete posoditi. A glej, — mar ne rika pravkar v vašem hlevu?

— Očlovek božji: vidite, da sem star in osivel poštenjak, pa mojemu oslu več verjamete ko meni! Taki ste torej mladi ljudje!

Ko starost vrnila spočitnost...

Žena (možu, ki bere po daljšem času časnik): Je-li kaj novega po svetu?

Mož (bridko): Nič posebnega — samo stari dolгови postajajo vedno bolj trdni in upniki se nič več ne sramujejo, jih terjati...

Po ulici večjega madžarskega mesta sta šla dva cigani. V tem trenutku je stopila izza uličnega ogla krasna, elegantno oblečena dama, pred katero je eden izmed ciginov pljunil. »Kaj pa delaš, Fero, čemu pljuješ pred tako damo? Ali ti nemara ne ugaja!«

»Lepa je res in ugaja mi tudi. Jevrnil cigan, »ali ko sem jo ugledal, sem se spomnil na svojo staro in se nisem mogel vzdržati, da na bi pljunil. (iz slovaškega humorja).

Poglej, poglej si našo Mico, kako ti ona prati zna, napravi si kar veselico, opere vse, kar se ji da.

Kadar ima »GAZELA« milo, ti pere rada noč in dan, očisti vsako ti perilo, njen trud nikdar ji ni zaman.

Velepražarna kave Meznarič Rado

Trgovci zahtevajte ponudbe **Maribor, Glavni trg 21** Trgovci zahtevajte ponudbe

Kupujem staro zlato in srebro, kakor ponošene zlate in srebrne ure, vsa popravila izvršujem dobro in poceni. L. Stejce, urar, Jurčičeva ul. 8, Maribor. 2042

Moderna kuhinjska kredenca se poceni proda. Naslov v upravi. 2044

Samopomoč brezstanovanjcev „Marstan“ vpisuje slušaje najobupnejše stanovanjske bede. Koliko vas je brez človeške spodobnega stanovanja? 2055

Podjetje, dobičkanosno, se proda oziroma družahnika do 50.000 Din. Ponudbe pod „Dobičkanosno na upr.“ 2054

Skrbite za lastni dom — srečo vaše družine. Pristopite takoj kreditni in stavbeni zadrugi „Mojmir“ Maribor. 2056

Postrežnica se sprejme od pol 7. do pol 10. ure dopoldan. Naslov v upravi. 2057

Kislo zelje, vedno sveže, znano najboljšo kakovosti, ima zopet v zalogi M. Berdajs, Maribor, Trg svobode. 1989

Gospa z otrokom išče mobilirano sobo z oskrbo otroka. Pismene ponudbe pod „Otrok“, na upravo lista.

Higijenična brivnica se vsem slojem priporoča. Postrežba čista, prvovrstna. Dijaki imajo ob sobotah in dan pred praznikom popust. Vjekoslav Gjurin, Jurčičeva 9. 1933

Denarnice, šolske torbice, mape in jermene za knjige, nahrbtnike kakor tudi različne kovčke in torbice za potovanja priporoča Ivan Kravos, Aleksandrova 13.

Perilo se takoj prevzame za prati. Pralnica Meljska cesta 1. 2037

Seba s posebnim vedom se odda 1. okt. Pod mostom 12. 2043

Strojna pletarna M. Vezjak, Vetrinjska ul. 17, izvršuje vsa v stroke spadajoča dela iz do nešene volne, svile in bombaža. Delo: ruto (robei) 20-40 Din veste 25-45 Din, iopce 30-80 Din jumper 20-40 Din, nogavice, nove, 10 Din, podpletanje 7 Din. 1434

Visokošolka podučuje v vseh gimnazijskih predmetih, pomaga v francoščini in angleščini. Naslov v uredništvu pod „Visokošolka“.

Kupim pisalni stroj. Ponudbe z navedbo cene in sistema na poštni predal 10, Maribor. 2033

PROCENTE

5% plačljivo ob novem letu, daje specerijska trgovina v Gospeski ulici 46 **IVAN PENKO** od 1. oktobra t. l. naprej vsem svojim cenj. odjemalcem. Državni uslužbenci in drugi dobivajo blago proti mesečnemu plačilu. Dostavlja tudi na dom, cene zmerne.

K. i C. POP FF
zopet se dobi v vseh boljših trgovinah.

Gen. zastopstvo
C. C. LATIPAK S. C.
Vlaška ul. 46 a **ZAGREB** Telefon 2-73

Za
BUBI-KOPF

najnovije glavničke in zaponke vedno v zalogi v česalnem salonu za dame
M. Fettich-Frankheim
Solska ulica 3

VesMariborgovori

da se pri Vicelinu najsolidnejše in najboljše kupuje posodo, kuhinjsko kakor emajlirano, pločevinasto težko, znamke „Herkules“ in lahke vrste čehoslovaškega proizvoda, nadalje vilito železno, emajlirano, pločevinasto, prvovrstno aluminijevu posodo iz najboljših tovarn ter stekleno, porcelanasto in kamenito robo, kakor tudi vse druge kuhinjske potrebščine
A. Vicel, Maribor, Glavni trg 1.

Tvrdba
Anica Traun
Maribor, Grajski trg 1
nudi
rokavice
nogavice
čevlje
moške klobuke
kravate itd.
po najnižjih cenah

Podpirajte sokolski tisk!

Kdor rabi pisarniške potrebščine
1895 najboljšo kvaliteto, kupi le pri
Zlati Brišnik, Slovenska ul. 10

Dobro blago

po nizki ceni dobite le pri tvrdki

J. N. ŠOŠTARIČ

Maribor, Aleksandrova cesta 13.

Trgovina z modnim, manufakturnim, suknenim in platnenim blagom, perilom, konfekcijo in pleteninami. Na debelo in drobno.

Leseno pohištvo
Železno pohištvo
Tapetn. pohištvo
Pisarn. pohištvo
Posteljna oprava
Preproge
Zavese
Blago za pohištvo
Posteljno perje
po izredno nizkih cenah v zalogi pohištva

Karol Preis
Maribor
Gospodarska ulica št. 20
(Pirchanova hiša)
Svoboden ogled!
Ceniki brezplačno!

Havre-Newvork samo 6 dni čez morje.

Francoska linija (French Line.)

Cie. Gle. Transatlantique in družba Chargeurs Reunis za pomorske vožnje

v severno in južno Ameriko, Avstralijo ter Kanado
Expressparniki: „Paris“, „France“, „De Grasse“

Dobra hrana in pijače brezplačno!

Vozne listke in tozadna pojasnila daje

IVAN KRAKER

zastopnik v Ljubljani

Kolodvorska ulica št. 41

2060

ČRNI PREMOG

kosovec 4500—4800 kalorij, brez žvepla, brez žlindre, izgoreva popolnoma, samo 5% pepela

Ugljenik peklenica Karlo Vargazon k. d. Mur. Središče. — Glavno zastopstvo:

Bož. Guštin, Maribor, Aleksandrova cesta 51

Telefon 136 **Skladišče: Cankarjeva ulica 24** Telefon 136

2060

Ponovna otvoritev »Grajske kleti«

Cenjenemu občinstvu mesta in okolice vljudo naznanjam, da sem prevzel od g. Bogumira Šlachta zopet nazaj restavracijo „Grajska klet“, katero sem moral zapreti vsled nekaterih prenehanj za nekaj časa ter jo **OTVORIM DNE 1. OKTOBRA 1925** najboljša vina, skrbel za dobro kuhinjo, zmerne cene in točno postrežbo tako, da bo pridobila restavracija zopet svoj prvotni sloves. Pripotočam: se najkrajše za obilen obisk **GIURO VALJAK.**

2032

Urejuje in izdaja za konzorcij »Tabor« Vjekoslav Gjurin, za ... kot tiskarnarja: Stanko Detela, Oba v Mariboru.